

Keskustelualoite KA 6/2018 vp

Aila Paloniemi kesk ym.

Keskustelualoite koulutusjärjestelmän kehittämistä kokonaisuutena yli vaalikausien

Eduskunnan puhemiehelle

Suomi rakensi viime vuosisadalla koulutusjärjestelmän, jota on pidetty maailman parhaana. Määrätietoinen koulutukseen sijoittaminen on näkynyt suomalaisen yhteiskunnan kehityksessä ja vaurastumisessa. Meistä tulikin yksi maailman menestyneimmistä kansakunnista. Suomen väestön koulutustaso ja oppimistulokset ovat kuitenkin kääntyneet laskuun. Opetus- ja kulttuuriministeriön tilastojen mukaan 1980-luvun alussa syntyneet ovat jäämässä koulutetuimmaksi ikäluokaksi. Kielitaitomme kapeutuu ja matemaattinen osaaminen heikkenee. Huoli osaamisen ja koulutuksen tasosta näkyy opetus- ja kulttuuriministeriön tuoreimmassa tulevaisuuskatsauksessa.

Kansalaisten osaaminen ja sivistys ovat perusta yhteiskunnan ja kulttuurimme olemassaololle. Osaamisen ja sivistyksen varaan yksittäiset ihmiset voivat rakentaa oman elämänsä. Ne mahdollistavat yrittämisen, työllistymisen ja yhteiskuntaan kuulumisen. Alhainen koulutustaso ja heikot taidot puolestaan syrjäyttävät ihmisiä työmarkkinoilta.

Nyt on viimeinen hetki kääntää suomalaisen osaamisen ja sivistyksen suunta. Suomessa on käynnistettävä laajamittainen/parlamentaarinen toiminta, jonka avulla luodaan perusta suomalaisten osaamisen, sivistyksen ja koulutuksen uudistamiseksi yli vaalikausien. Tavoitteeksi on asetettava koulutusjärjestelmän kehittäminen kestäväällä tavalla, joka antaa jokaiselle mahdollisuuden saada hyvä koulutus elämänsä pohjaksi. Yhtä tärkeää on, että yhteiskunta mahdollistaa osaamisen jatkuvan kehittämisen työuran ja elämän aikana.

Suomeen vaikuttavat globaalit muutosvoimat, kuten kaupungistuminen, teknologinen kehitys ja työn murros. Nämä edellyttävät ja mahdollistavat muutoksia koulutuksen nykyisiin rakenteisiin. Me tarvitsemme taitoja ja tietoja, joiden avulla ratkomme ihmiskunnan olemassaoloon ja hyvinvointiin liittyviä haasteita ilmastonmuutoksesta lähtien.

Koulutusjärjestelmä muodostaa kokonaisuuden, jonka osat ovat toisistaan riippuvaisia. Tämän vuoksi koulutuksen toimivuutta on arvioitava ja kehitettävä kokonaisuutena, ei vain osauudistuksia tehden.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta käy ajankohtaiskeskustelun koulutusjärjestelmän kehittämistä kokonaisuutena yli vaalikausien.

Keskustelualoite KA 6/2018 vp

Helsingissä 28.9.2018

Aila Paloniemi kesk
Antero Laukkanen kd
Ritva Elomaa ps
Mikaela Nylander r
Krista Mikkonen vihr
Li Andersson vas
Jaana Laitinen-Pesola kok
Jani Toivola vihr
Pentti Oinonen sin
Olli-Poika Parviainen vihr